

Щастя вам!

Використання різних видів роботи під час презентації на уроці: використання слайдів у процесі розповіді вчителя, залучення учнів до опису слайдів, за наявними слайдами складання плану подачі навчального матеріалу, підбір підписів-цитат до слайдів тощо сприяють формуванню умінь орієнтуватися в сучасному медійному середовищі.

Використання медіапрезентацій є дидактично доцільним у процесі цілеспрямованої навчально-виховної роботи щодо формування адекватної статевої поведінки у підлітків з порушеннями психофізичного розвитку (на уроках, заняттях) і дає учням можливість наочно засвоїти матеріал, підвищує якість процесу сприйняття, оскільки задіює різні види пам'яті – зорову, слухову, активізує увагу, а інформація набуває яскравості, образності, емоційності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галченков А. С. Медиаобразование в современной школе (роль медиаобразования в формировании культуры современной молодежи) / А. С. Галченков, Т. А. Кузьмич // Русский язык, литература, культура в школе и вузе: научно-методический журнал. – 2012. – № 3. – С. 35–39.
2. Зазнобина Л. С. Стандарт медиаобразования, интегрированного с различными школьными дисциплинами / Л. С. Зазнобина // Стандарты и мониторинг в образовании. – 1998. – № 3. – С. 26–34.
3. Клещина И. С. Психология гендерных отношений. Теория и практика / И. С. Клещина. – СПб. : Алетейя, 2004. – 408 с.
4. Федоров А. В. Медиаобразование вчера и сегодня / А. В. Федоров. – Таганрог, 2009. – 220 с.

УДК 070.421:004–053.4

О. О. ОНОКО

САЙТ МЕДІАОСВІТНЬОГО СПРЯМУВАННЯ «МЕДІАДОШКОЛЬНИК.РФ» У РОБОТІ РЕДАКТОРА ПЕРІОДИЧНОГО ВИДАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Проаналізовано Інтернет-ресурс «Медиадошкольник.рф» з огляду на його цінності як унікального медіаосвітнього сайту, який містить комплексну інформацію щодо навчання та виховання дошкільників. Досліджено рубрики видання, які є найбільш корисними для використання у фаховій діяльності редактора періодичного видання для дітей дошкільного віку.

Ключові слова: періодичне видання, редактор, дошкільник, медіаосвіта, медіапедагог.

О. О. ОНОКО

САЙТ МЕДІАОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО НАПРАВЛЕННЯ «МЕДІАДОШКОЛЬНИК.РФ» В РАБОТІ РЕДАКТОРА ПЕРІОДИЧЕСКОГО ИЗДАНИЯ ДЛЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

Проанализирован Интернет-ресурс «Медиадошкольник.рф» с точки зрения его ценности как уникального медиаобразовательного сайта, который содержит комплексную информацию об обучении и воспитании дошкольников. Исследованы рубрики издания, которые наиболее полезны для использования в профессиональной деятельности редактора периодического издания для детей дошкольного возраста.

Ключевые слова: периодическое издание, редактор, дошкольник, медиаобразование, медиапедагог.

О. О. ОНОКО

THE MEDIA-EDUCATIONAL WEBSITE «MEDIADOSHKOLNIK.RF» FOR WORK OF EDITOR OF PERIODICAL FOR PRE-SCHOOL CHILDREN

The article analyzes the website «Mediadoshkolnik.rf» as a unique media-educational site, which contains the comprehensive information about training and education of preschool children. The main titles of the site which are the most useful for editors of periodicals for preschool children are described

Keywords: children's periodicals, editor, preschool children, media-education, media-educator.

Сучасний ринок пропонує чимало періодичних видань для дітей різного віку, починаючи з 2 років. Проте не всі вони мають належний рівень якості як за змістом, так і за художнім оформленням. На нашу думку, це можна пояснити незначною кількістю ґрунтовних праць щодо редагування дитячої літератури загалом та періодики зокрема. Такий стан речей зумовив актуальність нашого дослідження: хочемо звернути увагу на такий Інтернет-ресурс, який буде корисним редакторові періодичного видання для дітей дошкільного віку.

Дитячу періодику в різних аспектах досліджували вчені: Л. Беленька, Т. Давидченко, Н. Кіт, О. Кочегарова, Е. Огар, Ю. Стадницька та ін. Проте Інтернет-ресурси, які стали б у пригоді редактору дитячого періодичного видання, не ставали об'єктом аналізу науковців.

Мета статті – проаналізувати Інтернет-ресурс «Медиадошкольник.рф» (<http://медиадошкольник.рф>) як джерело медіаосвіти не тільки для педагогів, а й для редактора дитячої періодики. Для аналізу обрано цей російський сайт, оскільки аналогів в українському Інтернет-просторі поки що немає.

Нині, за умов вільного доступу до всесвітньої мережі, інформація стала ще ближчою для людини. Було б нераціонально ігнорувати таку нагоду підвищити свій професійний рівень. Тому в дослідженні ми аналізуємо сайт «Медиадошкольник.рф» з огляду на його корисність та актуальність для редактора дитячого видання для дошкільників, тобто дітей віком від 2 до 6 років.

Для сучасної української медіаосвіти характерними є бурхливий розвиток новітніх медіа, поява нових технологій, наукових досліджень та програм, які розглядають медіа як комплекс засвоєння дітьми навколишнього світу в усіх його проявах [3, с. 242–243].

Масові комунікації є невід'ємною частиною життя суспільства. Медіаінформаційні та інтерактивні технології тепер використовують і для навчання дошкільнят. Зрозуміло, що дітям цього віку важко сприймати значний потік інформації, а тим паче фільтрувати і критично оцінювати її. Саме тому не можемо не погодитися з думкою А. Немирич, що навчання медіаграмотності дошкільників має стати пріоритетним напрямом в освітній політиці будь-якої держави [1].

На нашу думку, ефективним медіаосвітнім засобом для дитини може стати періодичне видання. У такому разі медіапедагогом є редактор. Адже саме він обирає з-поміж масиву запропонованих матеріалів ті, які відповідають віку дитини, її інтелектуальному рівню, а також ті, що стануть для юного читача корисними з огляду на його інтелектуальний та суспільний розвиток. Тому сучасний редактор періодичного видання для дошкільника має виконувати крім своїх безпосередніх обов'язків, ще й медіаосвітню функцію, тобто за допомогою матеріалів видання вчити дитину поступово орієнтуватися в медіасвіті, критично сприймати, оцінювати та фільтрувати запропоновану інформацію.

Інтернет-ресурс «Медиадошкольник.рф» було створено 2011 р. і присвячено медіаосвіті дітей дошкільного віку. Керівником проекту є Анастасія Олексіївна Немирич – тьютор у сфері дошкільної освіти, вчитель англійської мови ЗОШ №16 с. Куліш Іркутської області, лауреат і переможець багатьох педагогічних конкурсів. Тож авторитетність модератора ресурсу не викликає сумнівів. Коротка біографічна довідка на сайті підтверджує, що ця людина обізнана в темі і може давати поради та ділитися досвідом.

Про цінність та унікальність цього ресурсу свідчать і відгуки таких провідних фахівців медіаосвітньої та педагогічної галузі, як В. Возчиков, професор кафедри педагогіки Алтайської державної академії освіти ім. В. М. Шукшина, І. Челишева, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри соціокультурного розвитку особистості Таганрозького державного педагогічного інституту ім. А. П. Чехова, О. Федоров, доктор педагогічних наук, професор, президент Асоціації кіноосвіти й медіапедагогіки Росії, головний редактор журналу «Медиаобразование», та ін. З рецензіями цих учених можна ознайомитись у розділі сайту «Виртуальный диалог».

Сайт складається з 11 основних рубрик, кожна з яких може мати кілька підрубрик.

У дослідженні ми аналізуємо цінність і корисність інформації певних рубрик сайту для професійної діяльності редактора періодичного видання для дошкільника.

Першим розділом є «Родителям медиадошкольника», підрозділ «Библиотека». Матеріали цього підрозділу – наукові та науково-популярні статті про значення, методи медіаосвіти дошкільників («Медиаобразование дошкольников: несколько советов родителям», «Медиаобразование для родителей: освоение семейной медиаграмотности» тощо), а також про залежність дитини від екрана, вплив на неї інформації тощо («Ребенок у экрана: чем опасны окопы телерабства», «Как преодолеть экранную зависимость» і т. п.). На нашу думку, такі матеріали корисні не лише для батьків, а й для фахівців, які працюють з дітьми. Так, редактор дитячого періодичного видання може брати з цієї підрубрики ідеї, а то й уривки (з посиланням на джерело) для розміщення в методичних рекомендаціях для батьків. Методичні рекомендації для батьків мають бути складовою журналу для дошкільника (як, наприклад, «Сторінка для батьків» у журналі «Мамине сонечко»). Адже такі тексти: інформують батьків про особливості нервово-психічного, соціального та фізичного розвитку дітей конкретного віку (від 2 до 5 років); підкреслюють певні закономірності сприймання завдання дітьми конкретного віку; містять поради щодо його трансформації у разі, якщо воно є складним для дитини; наголошують на тому, які навички чи вміння розвиває вправа тощо, а рекомендації стосовно виконання окремих завдань слугують інструкцією для батьків [2, с. 119].

Наступною корисною рубрикою є «Медиаотека дошкольника». Це своєрідна підбірка аудіовізуальних матеріалів, які, по-перше, цікавлять дітей такого віку, а по-друге, є для них ще й пізнавальними. Крім того, деякі матеріали супроводжуються коментарями на кшталт «Как правильно выбрать компьютерную программу для ребенка дошкольного возраста?» (підрубрика «Компьютерные игры») тощо.

У медіатеці дошкільника можна послухати дитяче радіо («Радио»), обрати дитяче періодичне видання («Детская пресса»), прослухати аудіоказки («Аудио-Сказки») та ін. Тобто, орієнтуючись на формат, тематику та змістове спрямування матеріалів, поданих у «Медиаотеке дошкольника», редактор може скласти тематичні плани дитячого видання та схвалювати або відхиляти матеріали, які надходять від авторів.

З огляду на те, що аналізований сайт російський, деякі його рубрики будуть неактуальними для українських користувачів. Наприклад, з рубрики «Дошкольное медиаобразование в России» виділимо підрубрику «Статьи, публикации», яка є корисною як теоретична база для фахівця, котрий працює з дитячою аудиторією («Влияние электронной информационной среды на развитие личности детей младшего школьного возраста», «Интерактивные формы и методы работы с медиатекстом в начальной школе», «Инновации в медиаобразовании»). Ми вважаємо цю рубрику корисною для самоосвіти редактора, її також (як і «Библиотека») можна використати у методичних рекомендаціях для батьків у періодичних виданнях для дошкільника.

Дещо схожою за змістом є рубрика «Наука» («Авторефераты, диссертации», «Словарь медиатерминов», «Alma Mater»). Вона теж має теоретичний характер і може бути потужною базою для редактора, що прагне освоїти науку навчання медіаосвіти та медіаграмотності дітей дошкільного віку.

Особливу увагу варто приділити рубриці «В помощь медиапедагогу». Вже назва рубрики свідчить про те, що її матеріали мають за мету допомогти медіапедагогу розширити свої знання, використати кращий досвід тощо. Подібні тексти ми вважаємо найкориснішими для редактора періодичного видання для дітей дошкільного віку. Рубрика містить переважно матеріали, що мають практичне застосування під час роботи з дошкільниками. Наприклад, підрозділ «Интернет-сайты» є переліком найбільш важливих російських і зарубіжних сайтів з проблем медіаосвіти, медіаграмотності, медіапедагогіки та медіакомпетентності, дитячих пізнавальних та розвивальних сайтів, а також посилань на віртуальні музеї та галереї світу й ін. «Методическая копилка» пропонує величезну підбірку пропозицій для мультимедійних занять у дитячому садку.

Аналіз Інтернет-ресурсу «Медиадошкольник.рф» свідчить, що останній є унікальним і корисним не тільки для батьків та медіапедагогів, а й для редакторів періодичних видань для дошкільників. Готуючи видання, редактор теж є медіапедагогом, який певною мірою визначає смаки та уподобання дитячої читацької аудиторії. Саме тому його обізнаність з методами, засобами та особливостями медіаосвіти дітей дошкільного віку сприятиме підвищенню

культури видань для дошкільнят, а видання максимально відповідатиме запитам своєї аудиторії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Немирич А. Обучение детей дошкольного возраста медиаграмотности в контексте непрерывного медиаобразования / А. Немирич [Электронный ресурс] // Медиаобразование – это новый взгляд на мир, медиамир. – Режим доступа: http://media-v-doy.ucoz.ru/publ/obuchenie_detej_doshkolnogo_vozrasta_mediagramotnosti/1-1-0-1
2. Оноко О. О. Методичні рекомендації для батьків як основна складова частина дитячих журналів для дошкільного віку (на прикладі журналу «Мамине сонечко») / О. О. Оноко, Г. В. Онкович // Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи : науково-практичний журнал. – Луцьк, 2012. – № 2. – С. 117–120.
3. Пенчук І. Л. Телебачення для дітей в Україні: монографія / І. Л. Пенчук. – Запоріжжя: КПУ, 2011. – 384 с.

УДК 316.3(477)+37.03

Ж. В. ПЕТРОЧКО

УЧАСТЬ У ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА ЯК ПРОЯВ СОЦІАЛЬНОЇ ІНІЦІАТИВНОСТІ ПІДРОСТАЮЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Розкрито сутність участі дитини в житті суспільства та ухваленні рішень як соціального явища і соціально-педагогічного процесу. Охарактеризовано методологічні засади формування готовності до такої участі юних громадян, її рівні. Вказано етапи формування у дітей готовності до участі в житті суспільства.

Ключові слова: участь у житті суспільства та ухваленні рішень, суб'єктність дитини, рівні участі.

Ж. В. ПЕТРОЧКО

УЧАСТИЕ В ЖИЗНИ ОБЩЕСТВА КАК ПРОЯВЛЕНИЕ СОЦИАЛЬНОЙ ИНИЦИАТИВНОСТИ ПОДРАСТАЮЩЕЙ ЛИЧНОСТИ

Раскрыты сущность участия ребенка в жизни общества и принятия решений как социального явления и социально-педагогического процесса. Охарактеризованы методологические основы формирования готовности к такому участию юных граждан, его уровни. Указаны этапы формирования у детей готовности к участию в жизни общества.

Ключевые слова: участие ребенка в жизни общества и принятия решений, субъектность ребенка, уровни участия.

ZH. V. PETROCHKO

PARTICIPATION IN SOCIAL LIFE AS MANIFESTATION OF SOCIAL ZEAL OF DEVELOPING PERSONALITY

The paper uncovers the sense of child participation in the life of society and decision making as social phenomenon which is also a component of socio-pedagogical process. The article describes the methodological background for development of youth social participation readiness and its stages.

Keywords: child's participation in the life of society and decision making, child's subjectivity, levels of participation.

Положення про те, що дорослі мають враховувати думку і погляди дітей, приймаючи будь-які рішення в інтересах підростаючої особистості, уперше з'явилися в Конвенції ООН про права дитини. Було доведено, що діти можуть впливати на соціальні події, бути партнерами у процесах соціальних перетворень. Без дотримання принципу участі дітей у житті суспільства як фундаментального принципу громадянського суспільства неможливо виховати активних